

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-02-5938 - ליהי כימיקאליים בע"מ נ' - גידרוב גידר

לפני כבוד השופט אריאל צימרמן

התובעת: ליהי כימיקאליים בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יובל חרל"פ

נגד

הנתבע: גידר גידרוב
ע"י ב"כ עו"ד רונן צרפתי (הסיוע המשפטי)

החלטה

בקשה להעברת הדיון באין סמכות מקומית, שעניינה בפרסום של הנתבע ביישומון "ווטסאפ". החלטתי באה בהמשך לדיון היום, שבמהלכו הצדדים לא הגיעו להבנות ביניהם שייתרו את הצורך בהמשך ההליכים אגב ברור שאלת הסמכות המקומית.

1. ברקע הדברים בתמצית: בתביעה, שאין לה ולו נספח אחד, נטען כי הנתבע פרסם "ברחבי האינטרנט" ביקורת על מוצרי התובעת, המשווקת חומרי ניקוי לרכב, באופן העולה כדי לשון הרע. התובעת טענה לנזקים כבדים לשמה ועסקיה, אך תבעה פיצוי סטטוטורי של 50,000 ₪. הנתבע בהגנתו ציין שפרסם דברים רק בקבוצת "ווטסאפ" שחברים בה בעלי רכבי מאזדה משופרים, והפרסום נבע לא מכוונה לפגוע בתובעת כי אם מחמת אכזבתו מפרס שקיבל במסגרת תחרות כלשהי, שם קיבל את מוצרי התובעת ולא פרס אחר. הנתבע הודיע לאחר קבלת התביעה על צערן על הפרסום ונכונותו לפרסם התנצלות בעניין. בהגנתו טען עוד הנתבע בין היתר להיעדר סמכות מקומית, שכן מקום מגוריו בעכו, וזה העניין שעל הפרק כאן.

2. ישיבה מקדמית התקיימה היום. טרם הידרשות לשאלת הסמכות המקומית, ביקשתי לסייע לצדדים להגיע להבנות בתיק בעל היקף כספי ועובדתי מוגבל זה באופן שייתר את השקעת המשאבים מצדם ומצד בית המשפט שיימצא מוסמך לדון בתיק. כפי זכותם, סירבו, והנתבע עמד אפוא על טענת היעדר הסמכות המקומית. השיב ב"כ התובע, שהסכים כי המדובר בפרסום ביישומון ה"ווטסאפ" (ולא טען לפרסום באתרי אינטרנט פתוחים לכל): מקור הסמכות בהוראת סעיף 3(א)(5) לתקנות, שעניינה "מקום המעשה או המחלל שבשלו תובעים". נמנעים לפרסום יש גם בתל-אביב, הסביר. כן הפנה לפרסום באתר אינטרנט של עו"ד יורם ליכטנשטיין הסוקר את עמדתו ביחס לסוגיית הסמכות המקומית באינטרנט, ובזה עיינתי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-02-5938 - ליהי כימיקאליים בע"מ נ' - גידרוב גידר

3. לאחר שמיעת טענות הצדדים ועיון במסמך שהציג ב"כ התובע, הרי שדין הבקשה בעניין הסמכות המקומית להתקבל, זאת חרף הגישה המצרה החלה ביחס להיעתרות לבקשות מסוג זה (השוו: רע"א 94 / 6920 לוי נ' פולג פ"ד מט(2) 731 (1995)).

ראשית יוער כי בניגוד לחובתה לפי דין (תקנה 9(6) לתקנות), לא ביארה התובעת מראש ולו את העובדות שיהיה בהן כדי לבסס את סמכותו המקומית של בית המשפט.

גם הניסיון להבנות ממאמר באתר אינטרנט, מלומד ככל שיהיה, אינו תחליף לא להצגת תשתית עובדתית, לא למציאת בסיס משפטי לטענה ש"פרסום" דוגמת זה של הנתבע, לכל בית משפט הסמכות לדון בו.

ולגוף העניין: התובעת טענה בתחילה בתביעה לכך שמדובר בפרסום "ברחבי האינטרנט". פרסום באתרים הפתוחים לכל מוביל לאפשרות, ככלל, ליצירת סמכות מקומית לכל בית משפט בישראל (רע"א 530/12 יעקובוביץ נ' זיאס 28.3.12)). ברם כאן מדובר בפרסום ביישומון ה"ווטסאפ", טען הנתבע ולא חלקה התובעת (שאף לא הציגה בתביעתה את הפרסומים, באופן מתמיה). אין חולק כי המדובר ביישומון להעברת מסרים מיידיים שבמובחן מאתרי אינטרנט הפתוחים לכל, יסודו בהעברת הודעות בהצפנה, כך שרק הנמענים חברי הקבוצה הם שייחשפו להודעות (ולא באה טענה סדורה שלפיה אחרים נחשפו, או שבהעברה האפשרית של הודעות מנמען ההודעה לאדם אחר יש משום "פרסום" בידי שולח ההודעה המקורית). קרי, הפרסום הוא לאנשים מסוימים, הם חברי הקבוצה המסוימת. פסיקה של בית המשפט העליון אין בעניין זה להכרתי, ואלא אם נבקש לבטל כליל את דיני הסמכות המקומית, הרי שלשם קניית סמכות מכוח תקנה 3(א)(5) לתקנות עדיין יש לקבוע שפרסום לנמענים מסוימים (להבדיל מאשר באתר אינטרנט פתוח לכל) הוא במקום מושבם של מי מן הנמענים המסוימים. שאלת ההמשך העובדתית היא מקום מושבם של אותם חברים בקבוצת ה"ווטסאפ" המסוימת שבה פרסם הנתבע. בתביעה לא נאמר דבר בעניין. רק בדיון טען ב"כ התובעת, שוודאי אינו בעמדה להעלות טענות עובדתיות, ללא כל פירוט ודומה שגם ידיעה, כי לטעמו יש חברים בקבוצה שמקום מושבם בתל-אביב. טענה עובדתית זו היה להציג ולעגנה מראש, אם לא בכתב התביעה, אזי בתגובה שניתן היה למסור לעתירה לסילוק התביעה על הסף באין סמכות מקומית. מכאן, שכל שלפנינו הם הנתונים הבאים: מקום מושבו של הנתבע – בעכו (ועיינו: תקנה 3(א)(1) לתקנות). מי הנמענים לפרסום – אין לדעת, גם לא את מקום מושבם, ואין כל דרך לקבוע שמי מהם מקום מושבו בתל אביב. אפשר שכן, אפשר שלא, על התובעת היה לטעון ולבסס, היא לא עשתה זאת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 17-02-5938 - ליהי כימיקאליים בע"מ נ' - גידרוב גידר

משמעות הדבר : סמכות מקומית אין, ולא נמתין עד תום ההליך על מנת לגלות אם הייתה. יש להעביר את ההליך. צר לי על כך שתביעה זו תטריח ערכאה נוספת, ויש לקוות כי המאמצים שבהם התחלתי יישאו פרי והצדדים ישכילו ליתר את ההליך. אולם אם לא ישכילו, ידון בכך בית משפט שלום במחוז חיפה.

4. המזכירות תעביר אפוא את ההליך לכב' נשיא בתי המשפט במחוז חיפה לשם המשך ניתובו של התיק, זאת באין סמכות מקומית. תשומת הלב לכך שמקום מושבו של הנתבע הוא בעכו, אף הוא עצמו ביקש כי הדיון יתקיים בבית משפט השלום בחיפה, וסביר שהדבר יקל על התובעת. בנסיבות לא ראיתי להכביד על התובעת בהוצאות.

ניתנה היום, ו' תמוז תשע"ז, 30 יוני 2017, בהעדר הצדדים.

אריאל צימרמן, שופט

